

Súkromná základná škola pre žiakov s autizmom

L. Novomeského 11, 911 08 Trenčín

Školský vzdelávací program

2022 -2023

Modrý motýľ

Primárne vzdelávanie

Názov ŠKVP	Školský vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	Prípravný ročník + 1 – 9.ročník s MP Prípravný ročník – 4. ročník bez MP
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	súkromná
Platnosť dokumentu	01.09.2022
Sídlo školy	Súkromná základná škola pre žiakov s autizmom , L. Novomeského 11, 911 08 Trenčín
IČO	53243820
Zriaďovateľ	OZ AUTIS

Adresa zriaďovateľa	Veľké Stankovce 762, 913 11 Trenčianske Stankovce
Riaditeľ školy	Mgr. Lenka Valisková
Plán prerokovaný v pedagogickej rade	31.08. 2022
Plán prerokovaný v RŠ	12.09. 2022
E mail	zsautis@gmail.com

Trenčín, 30.08.2022

Mgr. Lenka Valisková
riaditeľka školy

Školský vzdelávací program je vypracovaný na základe Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie, v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa Zákona NR SR č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri jeho tvorbe boli zohľadnené vonkajšie a vnútorné podmienky základnej školy. V zmysle platnej legislatívy je Školský vzdelávací program pedagogický dokument, ktorý tvorí súčasť pedagogickej dokumentácie školy.

Obsah

1 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe.....	6
1.1 Pedagogické princípy školy.....	6
1.2 Ciele výchovy a vzdelávania.....	6
1.3 Špecifiká výchovy a vzdelávania.....	9
2. Vlastné zameranie školy.....	11
2.1 Charakteristika školy.....	11
2.2 Zameranie školy.....	11
2.3 Zamestnanci školy.....	13
2.4 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov.....	14
2.5 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia školy.....	15
2.5.1 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy.....	15
2.5.2 Hodnotenie školy.....	15
2.5.3 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov.....	16
2.5.4 Metódy a formy overovania vedomostí a schopností žiakov.....	17
3. Profil absolventa.....	19
3.1 Charakteristika absolventa.....	19
3.2 Kompetencie absolventa.....	19
3.3 Vzdelávacie štandardy.....	20
4. Školský vzdelávací program.....	21
4.1 Charakteristika školského vzdelávacieho programu.....	21
4.2 Základné údaje o štúdiu.....	23
4.2.1 Stupeň vzdelávania.....	23
4.2.2 Vzdelávacie oblasti.....	23
4.2.3 Dĺžka výchovy a vzdelávania.....	24
4.2.4 Podmienky prijímania.....	25
4.2.5 Organizácia výučby (metódy, formy a prístupy uplatňované pri vyučovaní).....	25
4.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	27

5 Učebný plán.....	28
5.1 Rámcové učebné plány.....	28
5.2 Vyučovaci jazyk.....	32
5.3 Prierezové témy.....	32
5.4 Školský vzdelávací program.....	38
5.5 Učebné osnovy.....	39

1 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe

1.1 Pedagogické princípy školy

Škola ako živý a citlivý organizmus reaguje na všetky zmeny v živote a spoločnosti, teda aj na nové podmienky výchovy a vzdelávania, ktoré sčasti možno hodnotiť ako pozitívne, no v súvislosti s dobou, ktorá prináša mnoho negatív, sa musí vyrovnáť aj s mnohými nepriaznivými okolnosťami a bezprostredne na ne reagovať. Preto aj v stanovených cieľoch a čiastkových úlohách je nutné počítať s tým, že nie všetky sa budú dať realizovať na 100 %, ale niektoré z nich bude potrebné modifikovať a prispôbiť konkrétnym a meniacim sa podmienkam a tiež podmienkam žiaka s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami. Jednoznačne však možno povedať, že víziou školy je, aby žiak, ktorý získa vzdelanie poskytované špeciálnou základnou školou bol dobrý (čestný, morálny, charakterný), múdry (vzdelaný, tvorivý v medziach svojich možností), aktívny (samostatný, pracovitý, iniciatívny) a šťastný (vyrovnaný, zdravý) človek.

1.2 Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia v súkromnej základnej škole sú: rozvíjať kľúčové kompetencie (spôsobilosti) na úrovni, ktorá je pre žiakov osobne dosiahnuteľná

- posúvať hranice schopností tak, aby žiaci dosiahli čo najvyššiu možnú úroveň poznania a spôsobilosť použitia nadobudnutých kompetencií v praxi ,
- systematickým a cieľavedomým pôsobením vplývať na uľahčenie a zlepšenie kvality života,
- dosiahnuť čo najväčšiu nezávislosť pri využívaní osvojených vedomostí, zručností a návykov,
- maximálna možná integrácia do spoločnosti.

Ciele výchovy a vzdelávania budeme postupne dosahovať prostredníctvom plnenia úloh: rozvíjanie čitateľskej gramotnosti realizovať najmä v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností, vecné učenie, matematika, vlastiveda.

Na podporu zvyšovania čitateľskej gramotnosti vytvárať komunikačne a literárne podnetné

prostredie, využívať rôzne formy a metódy individuálnej alebo kolektívnej práce:

- dramatizácia príbehov, nácvik scénok na kultúrne podujatia a školské akcie, hry s písmenami, slabikami i slovami, spoznávanie žiackej knižnice,
- zábavnými formami práce s knihami podporovať u žiakov dobrý a trvalý vzťah ku knihe školskej knižnici, k čítaniu a poznávaniu nového,
- čitateľskú gramotnosť rozvíjať i prostredníctvom práce s počítačom, tabletom,
- zamerať sa na čítanie s porozumením, kde sú slová spojené s vhodnými obrázkami a ich zvukovou podobou,
- počas vyučovacích hodín pracovať s informáciami – vyhľadávať slová, obrázky, tvoriť prezentácie, priradovať knižné postavy (obrázky) k pomenovaniám.

V súlade s cieľmi a princípmi Národnej stratégie pre globálne vzdelávanie rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov s dôrazom na uvedomenie

Problémov na miestnej úrovni realizovať aktivity s environmentálnou tematikou:

- triediť odpad podľa druhu,
- dramatizácie scénok o lese, zvieratkách,
- organizovať besedy a vychádzky s ochranármi i poľovníkmi,
- zapájať sa do aktivít v spolupráci s mestom Trenčín v rámci Dňa Zeme – čistiť areál školy i blízkeho okolia,
- odpadový materiál premeniť na hodinách pracovného vyučovania na rôzne dekoratívne výrobky,
- viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti na základe pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

V súlade s Európskym politickým rámcom Zdravie 2020 a Akčným plánom prevencie obezity na roky 2015-2025 venovať pozornosť výchove k zdraviu v zmysle holistického prístupu k zdraviu a zdravému životnému štýlu :

- aktívne zapájať deti a žiakov do aktivít a programov, ktoré podporujú výchovu ku zdraviu a zdravý životný štýl,
- realizovať aktivity a programy na podporu prevencie obezity, telesného a duševného zdravia,
- prostredníctvom zážitkového učenia realizovať prípravu jednoduchých zdravých jedál, na hodinách pracovnej a výtvarnej výchovy vytvárať tematicky zamerané,
- práce: Zelenina, Ovocie, Zdravé zúbky, Zdravé nápoje, Čo škodí nášmu zdraviu, Pitný režim,
- realizovať zdravotné vychádzky do blízkej prírody,
- zbierať liečivé rastliny, spoznávať ich hlavné účinky, sušiť ich a variť si z nich čaj,
- pravidelne realizovať pohybové hry na školskom dvore,

- naučiť žiakov zdravo žiť a zodpovedne pristupovať k svojmu zdraviu, tráviť svoj voľný čas užitočne a hravo.

V pedagogickom procese rešpektovať Dohovor o právach dieťaťa veku primeranou formou oboznamovať žiakov s ich právami a povinnosťami v zmysle tohto dokumentu s využívaním aktivizujúcich metód:

- využívať piktogramy,
- venovať primeranú pozornosť názorom detí, učiť žiakov vysloviť názor slušne, nevysmievať sa, neurážať iných,
- realizovať výchovné aktivity, prostredníctvom ktorých si žiaci uvedomia, že nie na všetko čo chcú a želajú si, majú aj právo ,
- vytvoriť z triedy „miesto“, kde nie je priestor na šikanovanie, ubližovanie slabším,
- budovať a udržiavať dobré vzťahy medzi žiakmi, prostredie tolerancie, spolupráce a priateľstva,
- osobným príkladom pozitívne vplývať na správanie žiakov,
- umožniť prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám všetkým žiakom, zvlášť žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia, ako formy prevencie sociálno-patologických javov.

Začleniť finančnú gramotnosť do predmetov slovenský jazyk a literatúra, matematika, vlastiveda, prírodoveda, etická výchova:

- využívať formy zážitkového učenia – hra na obchod, platíme na pošte, výber peňazí v banke, v bankomate,
- pracovať s pomôckami na rozvíjanie finančnej gramotnosti – eurami,
- navštevovať obchody v blízkom okolí – učiť žiakov nakupovať.
- naučiť žiakov vyberať si v obchodoch z viacerých možností – výber najvhodnejšej ponuky, porovnávať ceny rovnakých výrobkov vo viacerých,
- obchodoch,
- na rozvíjanie finančnej gramotnosti využívať vo vyučovacom procese počítač a tablet, rôzne dostupné aplikácie s finančnou tematikou.

Prostredníctvom pohybu rozvíjať psychické funkcie – vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu, reč, nadväzovať komunikačnú interakciu:

- hľadať spôsoby podávania informácií podľa individuálnych osobitostí žiakov,
- vytvárať podmienky k tomu, aby každý žiak mohol v škole zažiť úspech,

- rozširovať funkčnú komunikáciu, používať správne komunikačné symboly ,
- vytvárať samoobslužné a hygienické návyky, motorické a pracovné zručnosti,
- naučiť žiakov pracovať s materiálno-technickými pomôckami, používať ich pri získavaní nových poznatkov, overovaní a uplatňovaní v praxi,
- ukázať spojitosť získaných poznatkov vo všetkých predmetoch s praktickým životom,
- budovať školu ako otvorený systém schopný počúvať hlasy zvonku a efektívne komunikovať s vonkajším prostredím,
- spolupracovať s rodičmi žiakov, zapájať ich do tvorivých aktivít a tým vzbudzovať väčšiu zainteresovanosť na výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojich detí,
- zabezpečiť odbornosť pedagogického zboru a vytvoriť efektívne pôsobiace motivačné činitele pre ďalšie vzdelávanie a rozširovanie si pedagogických spôsobilostí a kompetencií,
- vylepšovať materiálno – technické podmienky v interiéri aj exteriéri školy .

1.3 Špecifiká výchovy a vzdelávania

Žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Obsah a ciele obsiahnuté v obsahu vzdelávania sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam každého žiaka. Obsah vzdelávania sa poníma ako podklad, ktorý má učiteľ tvorivo rozvíjať (rozširovať alebo redukovať) v závislosti od potenciálu a osobnostných vlastností každého žiaka. Môže sa stať, že stav žiaka si bude vyžadovať také tempo práce, ktoré nedovolí v priebehu jedného školského roka splniť ciele vyučovacieho predmetu príslušného ročníka. V tom prípade sa v nasledujúcom ročníku, ak to vyžaduje charakter predmetu pre nadväznosť učiva, začne neprebratým učivom predchádzajúceho ročníka a nie učivom toho ročníka, do ktorého žiak postúpil. Z uvedeného vyplýva, že žiak s autizmom alebo ďalšou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím môže posledný ročník svojej školskej dochádzky ukončiť aj učivom nižšieho ročníka.

Žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní:

- a) v základných školách pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami v základnej škole (žiaci bez MP),
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii (podľa § 94 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z). (žiaci bez MP).

2 Vlastné zameranie školy

2.1 Charakteristika školy

Organizácia režimu dňa žiakov

Výchovno-vzdelávacia činnosť sa v škole realizuje v súlade so zákonom NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako aj vyhláškou č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov, vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách, vyhláškou č. 330/2009 Z. z. o zariadení školského stravovania, vyhláškou č. 306/2009 Z. z. o školskom klube detí, školskom stredisku záujmovej činnosti, centre voľného času, školskom hospodárstve a stredisku odbornej praxe.

Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu

- Žiaci vchádzajú do budovy školy v sprievode rodiča v čase od 7:00 – 8:00 hod. Po prezutí sa a odložení vrchného odevu v šatniach sa presunú do priestoru spojovacej chodby a následne do triedy.
- Prvá vyučovacia hodina sa začína o 8:10.
- Na chodbe je zabezpečený dozor službukonajúcim učiteľom, prípadne k tomu určeným zamestnancom: počas malých prestávok zotrvávajú žiaci v priestoroch triedy, resp. prestávku využívajú na osobnú hygienu.
- Rozvrh hodín vychádza z časového rozpisu:
 - 1. hodina 8,10 – 8,40
 - 2. hodina 8,45 – 9,15
 - 3. hodina 9,30 – 10,00
 - 4. hodina 10,05 – 10,35
 - 5. hodina 10,40 – 11,10
 - 6. hodina 12,00 – 12,30
- Po druhej vyučovacej hodine je 15 minútová prestávka a po každej vyučovacej hodine 5 minútová prestávka. Prestávky trávajú žiaci v triedach.
- Popoludňajšie vyučovanie a záujmová činnosť začína o 12:00, t. j. po 50 minútovej prestávke na obed. Žiaci pokračujú v ŠKD podľa rozvrhu hodín do 15:30 hod.
- Počet žiakov školy zodpovedá veľkosti vnútorných priestorov zariadenia. V súčasnosti navštevuje školu 35 žiakov, z toho 2 žiaci sa vzdelávajú v domácom prostredí.

- V ŠKD pracujú 4 oddelenia. Počet pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy: 15, prevádzkoví zamestnanci / dobrovoľníci – 3.

Podľa profilu žiakov si každý vyučujúci SZŠ pre žiakov s autizmom funkčne upraví miestnosti, väčšinou ako učebňu, miesto na spoločnú prácu, kútik s počítačom a relaxačný kútik.

Žiaci počas výučby využívajú aj priestory v areáli školy.

2.2 Zameranie školy

Našou ambíciou je aplikovať nové formy a metódy práce, v ktorých vylučujeme tradičný autokratický spôsob motivovania detí nátlakom zvonku využitím vnútornej motivácie detí s diagnózou autizmu. Cieľom našej školy je utvárať prosociálne cítenie a správanie, viesť k zmyslu k zodpovednosti. Rozvíjať túžbu pohybovať sa, uvedomovať si vlastnú identitu, správať sa empaticky, vyjadrovať a komunikovať svoje myšlienky a názory, hľadať a objavovať súvislosti medzi jednotlivými informáciami, prejavovať zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového. Východiskom je jedinečnosť dieťaťa, aktívne učenie a začleňovanie do skupiny a kolektívu. Chceme využívať všetky atribúty tvorivo – humanistickej koncepcie výchovy Zelinu. Tvorivou hrou a hodnotením sa snažíme vzbudiť záujem detí o adaptáciu a socializáciu v škole, poznávať okolitý svet systémom KEMSAK. Učiteľ je facilitátor – usmerňovateľ výchovy.

K - kognitivizácia – rozvoj divergentného myslenia, zmena na heuristické vyučovanie, dieťa samo hľadá riešenia,

E - emocionalizácia - potreba rozvoja citov a prežívania, dôraz sa kladie na afektívnu stránku,

M – motivácia – potreba vnútornej motivácie, aby dieťa samo chcelo, aby to nebola len snaha učiteľa,

S - socializácia – rozvíjanie vzťahov, kladenie dôrazu na komunikáciu a prosociálne správanie,

A – axiologizácia – rozvoj hodnotiaceho myslenia, tvorba kompromisov pri zadaných úlohách,

K – kreativita – rozvoj tvorivosti dieťaťa v akejkoľvek činnosti.

Dôležité v našej práci je vytvorenie priaznivej klímy a dobrých vzťahov medzi učiteľom a dieťaťom, dať tak možnosť rozvoja samého seba. Celkový zámerom školy je kvalitné poskytovanie základného vzdelania podporujúceho rozvoj osobnosti žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, ich príprava na ďalšie vzdelávanie a začlenenie do spoločnosti.

Úlohy, ktoré sa nám podarilo splniť:

- zvýšiť efektívnosť edukačného procesu prostredníctvom nových foriem a metód práce s využitím IKT,
- modernizovať priestorové a pracovné podmienky školy,
- doplniť technické vybavenie školy a inovovať učebné pomôcky,
- podporovať inklúziu vo výchovno-vyučovacom procese- homogénne triedy, socializácia
- uchádzať sa o granty v rámci jednotlivých výziev vypracovaním projektov vyhlásených MŠ SR a inými organizáciami,
- manažérskou činnosťou zabezpečovať finančné prostriedky na priebežnú obnovu a dopĺňanie inventáru učebnými pomôckami a vybudovanie estetického a účelového prostredia školy,
- skvalitňovať spoluprácu s rodičmi, inštitúciami a verejnosťou.

Úlohy do ďalšieho obdobia:

- doplniť technické vybavenie školy a inovovať učebné pomôcky,
- podporovať inklúziu vo výchovno-vyučovacom procese- homogénne triedy, socializácia
- zamerať sa na skvalitňovanie mimoškolskej výchovy prostredníctvom krúžkovej činnosti a voľno časových aktivít,
- uchádzať sa o granty v rámci jednotlivých výziev vypracovaním projektov vyhlásených MŠ SR a inými organizáciami,
- manažérskou činnosťou zabezpečovať finančné prostriedky na priebežnú obnovu a dopĺňanie inventáru učebnými pomôckami a vybudovanie estetického a účelového prostredia školy,
- skvalitňovať spoluprácu s rodičmi, inštitúciami a verejnosťou.

Stepe analýza

Skupiny faktorov	Faktory	Prognózy vývoja (trendy)	Predpokladaný dosah na našu školu
Sociálne	demokratický vývoj v regióne školy, veľa detí s diagnózou porucha autistického spektra (PAS)	mierne stúpajúci trend, zvyšujúci sa trend	zvýšený počet žiakov v škole, zvýšený počet žiakov s PAS

Technologické	nové edukačné softvéry a technológie, nové metódy a postupy v špeciálnej pedagogike	zvýšenie požiadavky využitia PC, interaktívnej tabule-tabletov vo výchovno-vzdelávacom procese, nové stratégie učenia, zvyšovanie kompetencií žiakov s PAS	potreba nákupu nových technológií, využitie nových postupov vo výchovno-vzdelávacom procese, rozvíjané kompetencie
Ekonomické	zvyšovanie cien energií, prerozdelenie finančných prostriedkov, mimorozpočtové finančné zdroje školy	ceny stúpajú, možnosť zásahu zo strany zriaďovateľa, klesajúca tendencia	zvyšovanie zdrojov na prevádzku, zníženie finančných zdrojov, zníženie finančných zdrojov
Politické	zmena školskej legislatívy, štátna edukačná politika	nejasné trendy, nejasné trendy, chýba koncepcnosť	neznámy neznámy
Ekologické	separácia odpadu, šetrenie energiami, zóna oddychu	zvyšovanie požiadaviek na recykláciu odpadov, zateplenie budovy, nové okná, nové elektrospotrebiče, svietidlá	dokúpenie nádob na separáciu odpadu, finančná náročnosť na nákup a vybavenie, finančná náročnosť

Swot analýza

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> • logopedická starostlivosť – poradenské zariadenie • učebnice pre autistov • nedostatok prevádzkových zamestnancov na plný úväzok 	<ul style="list-style-type: none"> • kvalitný školský vzdelávaci program • priaznivá psychosociálna klíma školy • príjemná rodinná atmosféra v škole

	<ul style="list-style-type: none"> • využívanie alternatívnych prvkov, inovatívnosť edukácie • vysoká odbornosť vyučovania • tím tvorivých, flexibilných zamestnancov • vysoká úroveň profesijného rozvoja zamestnancov • vytvorenie homogénnej triedy - inklúzia • riadenie školy - princípy KEMSAK • vybavenie školy interaktívnou tabuľou • relaxačná miestnosť • multifunkčné ihrisko v areáli školy • možnosť využitia multisenzorickej miestnosti Snoezelen • zapojenie sa do projektov • rozvoj schopností a kompetencií žiakov – záujmová činnosť činnosť (felinoterapia, hipoterapia) • nový nábytok v triedach
<p>Príležitosti (šance)</p> <ul style="list-style-type: none"> • získavanie sponzorov • zlepšenie stavu budovy školy • získavanie financií z mimorozpočtových zdrojov, tvorba projektov zameraných na modernizáciu učebných pomôcok • v súlade s projektmi viac personálu a pracovných príležitostí • zvyčajovanie profesijného rozvoja <ul style="list-style-type: none"> • nárast žiakov s autizmom • zabezpečenie dištančného vzdelávania 	<p>Riziká (ohrozenia)</p> <ul style="list-style-type: none"> • finančná motivácia asistentov • strata dobrých zamestnancov • technický stav budovy – plastové okná a dvere • absencia telocvične v budove školy • nedostatočná prezentácia aktivít školy na webovej stránke • znižovanie počtu žiakov s PAS • postupný zánik špeciálnych škôl z dôvodu integračnej inkluzívnej edukácie

<ul style="list-style-type: none"> • pravidelná supervízia pre zamestnancov 	<ul style="list-style-type: none"> • znižujúca sa úroveň kvality života rodičov • vysoká zaťaženosť učiteľov
--	--

2.3 Zamestnanci školy

Pedagogickí, nepedagogickí a prevádzkoví zamestnanci:

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy,
- riadia svoje sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste, ako súčasť kolektívu pedagógov sú schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci:

- svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- starajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu a vytvárajú pre tento ich rast podmienky,
- sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Asistenti učiteľa:

- vzhľadom k zameraniu činnosti našej školy je v niektorých triedach nevyhnutná prítomnosť asistentov učiteľa na vyučovaní.
- pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od

závažnosti jeho postihnutia.

2.4 Požiadavky na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov

- Uvádzať začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Udržiavať a zvyšovať kompetenciu (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať) pedagogických zamestnancov.
- Motivovať pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovať osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ atď.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP a pod.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotchnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovať a rozširovať progresívne skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

Vedenie školy poskytuje priestor na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov, ktoré priamo vyplýva z potrieb školy, ktoré sú zisťované dôslednou analýzou. Členovia kolektívu absolvovali vzdelávania zamerané na práce s IKT, nové a inovatívne formy vzdelávania, čitateľskú gramotnosť, dopravnú výchovu, základy ekonomiky a finančnej gramotnosti, výchovu a vzdelávanie žiakov s poruchou autistického spektra. Podporuje sa snaha učiteľov o rozšírenie vzdelania o ďalší aprobačný predmet formou rozširujúceho štúdia, vzdelávacie aktivity zamerané na rozvoj kľúčových kompetencií, rozvoj čitateľskej a finančnej gramotnosti, čítania s porozumením a štúdiu v oblastiach prierezových tém.

Škola pri realizácii profesijného rastu zamestnancov vychádza zo:

- Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 568/2009 o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Riaditeľka školy na základe tohto legislatívneho rámca a osobných plánov profesijného rastu pedagogických zamestnancov každoročne vypracováva plán profesijného rastu zamestnancov.

2. 5 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia školy

2.5.1 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú prideľovať na základe:

- Pozorovania (hospitácie).
- Rozhovoru.
- Sledovania pokroku žiakov pod vedením učiteľa.
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov vedením školy.
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).

2.5.2 Hodnotenie školy

Pravidelne monitorujeme:

- podmienky na vzdelanie,
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie,
- klíma školy,
- priebeh vzdelávania,
- vyučovací proces,

- metódy a formy vyučovania,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy,
- úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je: Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
 Kvalita výsledkov SWOT ANALÝZA
 - SEBAHODNOTENIE ŠKOLY

Na sebahodnotenie školy je nevyhnutné urobiť swot analýzu, poznať a zaoberať sa slabými a silnými stránkami školy, vedieť, aké má príležitosti a aké ohrozenia môže očakávať.

2. 5. 3 Vnútny systém kontroly a hodnotenia žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvláda učivo, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, čo je mimoriadne dôležité a návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie má byť pre žiaka motivujúce. Dôležité je uplatňovať primeranú náročnosť a pedagogický takt, sústrediť sa na individuálny pokrok každého žiaka, neporovnávať výkony žiakov navzájom, nerozdeľovať ich na úspešných a neúspešných! Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami v rámci individuálnych možností každého žiaka s ohľadom na stupeň mentálneho postihnutia. Žiaci sú cieľavedome vedení k sebahodnoteniu a sebakontrolu. Pri výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením je nevyhnutné rešpektovať obmedzenia, ktoré sú podmienené zdravotným znevýhodnením žiaka a uplatňovať požiadavky, ktoré má predpoklad splniť. Pri hodnotení a klasifikácii prospechu a správania nehodnotíme negatívne tie výkony žiaka, ktoré sú ovplyvnené jeho zdravotným stavom, ak z tejto príčiny nemá možnosť splniť alebo vykonať ich lepšie. Na celkové hodnotenie žiakov sa používa klasifikácia i slovné hodnotenie. Slovné hodnotenie schvaľuje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade na žiadosť rodičov alebo na návrh vyučujúcich.

V súlade s § 9 ods. 2 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách sa prospech a správanie žiakov s mentálnym postihnutím hodnotí a klasifikuje podľa pravidiel hodnotenia a klasifikácie prospechu a správania v špeciálnych základných školách primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z postihnutia týchto žiakov. Žiaci našej školy s mentálnym postihnutím budú hodnotení slovným hodnotením a žiaci našej školy bez mentálneho postihnutia budú hodnotení známku a slovným hodnotením. Žiaci prípravného ročníka bez mentálneho postihnutia budú

hodnotení slovným hodnotením.

2.5.4 Metódy a formy overovania vedomostí a schopností žiakov

Žiakov s mentálnym postihnutím hodnotíme slovným a písomným hodnotením priebežne, 1 x polročne, 1 x koncoročne.

Podľa spôsobu vyjadrovania sa žiakov bez MP pri skúšaní využívame:

- ústne skúšanie,
- hovorený prejav,
- prednes,
- písomné skúšanie
- diktáty,
- praktické činnosti.

Podľa počtu súčasne skúšaných žiakov bez MP realizujeme:

- individuálne skúšanie.

Podstatou hodnotenia je porovnávanie. V plnom rozsahu využívame individualizované hodnotenie, pri ktorom je žiak porovnávaný s úrovňou vlastných možností a schopností, alebo so sebou samým, t.j. s vlastným predchádzajúcim výkonom, správaním v predchádzajúcom období. Za účelom získania spätnej väzby, získania informácií, ako sa žiaci učia, odhalenia a diagnostikovania nedostatkov chýb, ťažkostí a príčin v procese učenia sa žiaka za účelom ich odstránenia a zefektívnenia jeho učebnej činnosti využívame veľmi často formatívne hodnotenie, ktoré nebýva spojené s klasifikáciou žiakov. Priebežné a záverečné hodnotenie žiakov je spojené so sumatívnym hodnotením.

Správanie:

- hodnotenie správania sa odvíja od dodržiavania Školského poriadku, s ktorým sú žiaci oboznámení vždy v prvý deň v škole a rodičia na prvom rodičovskom združení,
- hodnotí sa aj správanie na školských akciách, reprezentovanie školy, mimoriadne udalosti na verejnosti,
- správanie hodnotí triedny učiteľ, navrhuje výchovné opatrenia, podáva návrhy na zníženie známky zo správania. Zníženú známku zo správania udeľuje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Využívajú sa štyri stupne hodnotenia:

1 – veľmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – menej uspokojivé, 4 – neuspokojivé

3 Profil absolventa

3.1 Charakteristika absolventa

Žiakom školy môže byť dieťa s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím (prípravný ročník – deviaty ročník) a bez mentálneho postihnutia (prípravný ročník – štvrtý ročník).

3.2 Kompetencie absolventa

Kľúčové kompetencie sú viacúčelové (multifunkčné), lebo slúžia na výkon pracovných a mimopracovných (občianskych, spotrebiteľských, rodinných, zdravotných a iných) aktivít v osobnom živote. Majú nadpredmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálnoemočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a v mimoškolskej činnosti. Vyvážene rozvíjajú perceptiveľno-motorickú, kognitívnu a sociálno-emocionálnu oblasť osobnosti žiaka. V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové považované: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno-komunikačné technológie), spôsobilosti učiť sa učiť sa, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

- a) **sociálne komunikačné kompetencie** (spôsobilosti) – vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia, – v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu), – dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,
- b) **kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia** – dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,
- c) **kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií** - využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa, – vie používať vyučovacie programy,

d) **kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť** – osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov, – teší sa z vlastných výsledkov,

e) **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy** – vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,

f) **osobné, sociálne a občianske kompetencie** (spôsobilosti):

- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, má osvojené základy pre spoluprácu v skupine,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- vníma, resp. si uvedomuje význam pozitívnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- je pripravený na reálny život tak, aby sa dokázal (s výraznou a sústavnou podporou) zaradiť do daných životných podmienok a dosiahol primeranú kvalitu života,
- pomenováva alebo inak vyjadruje svoje pocity, prejavuje čo najviac samostatnosti v sociálnom prostredí.

g) **kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry** – dokáže sa vyjadrovať podľa svojich schopností na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov.

3. 3 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy.

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia sú rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia. Plnenie výkonového štandardu je však ovplyvnené konkrétnou diagnostickou kategóriou pervazívnej vývinovej poruchy a z toho vyplývajúci individuálnych schopností a možností žiaka. Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu, resp. ich neplnenie vôbec, v konkrétnom vyučovacom predmete je zaznamenané v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

4. Školský vzdelávací program

4.1 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Súkromná základná škola pre žiakov s autizmom je škola pre žiakov s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia má deväť ročníkov plus prípravný ročník. Vzdelávanie žiaka sa v závislosti od jeho zdravotného stavu môže predĺžiť až do konca školského roku, v ktorom žiak dovŕši 18.rok svojho veku (§ 22 ods.3 zákona 245/2008 Z.z.) Žiakovi, ktorý si vyžaduje predĺženie vzdelávania sa obsah učiva upravuje v individuálnom vzdelávacom programe. V pedagogickej dokumentácii sa vyznačuje ten postupový ročník, ktorého obsah vzdelávania žiak v príslušnom roku plní. Rok školskej dochádzky sa vyznačí podľa jeho skutočného poradia.

Charakteristika, špecifiká a dĺžka výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, špecifiká výchovy a vzdelávania, obsah vzdelávania, individuálny vzdelávací program Výchovno-vzdelávací proces so žiakmi s AU alebo PVP je ovplyvnený tým, že sú v ňom zaradení žiaci s rôznymi diagnostickými kategóriami a z toho vyplývajúcimi symptómami, ktoré zásadne ovplyvňujú nielen aktuálny výchovno-vzdelávací proces, ale výchovu a vzdelávanie vôbec.

Do skupiny pervazívnych vývinových porúch sú zahrnuté tieto diagnostické kategórie:

- detský autizmus (F84.0),
- atypický autizmus (F84.1),
- Rettov syndróm (F84.2),
- iná dezintegratívna porucha v detstve
- (F84.3), hyperaktívna porucha spojená s mentálnou retardáciou a stereotypnými pohybmi (F84.4),
- Aspergerov syndróm (F84.5),
- iné pervazívne vývinové poruchy (F84.6),
- nešpecifikovaná pervazívna vývinová porucha (F84.9) MKCH – 10 (1992).

Obsah vzdelávania určený pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia sa uplatňuje bez ohľadu na to, akou formou sú vzdelávaní. Obsah vzdelávania je vytvorený na troch úrovniach. Prvá, najnižšia, úroveň zahŕňa najnižšie požiadavky z hľadiska obsahu učiva a posledná, tretia, úroveň určuje najvyššie požiadavky. Vzhľadom na autizmus alebo ďalšie pervazívne vývinové poruchy je potrebné zdôrazniť, že voľba úrovne (obsahu vzdelávania) sa nemôže riadiť diagnostikovaným stupňom

mentálneho postihnutia žiaka.

To znamená, že žiak, ktorý podľa psychologického vyšetrenia má napr. stredný stupeň mentálneho postihnutia, nepostupuje automaticky podľa strednej, t. j. druhej úrovne obsahu vzdelávania príslušného predmetu, ale pedagóg zvolí pre neho tú úroveň, ktorú je na základe svojich predpokladov žiak schopný zvládať. Pre žiaka v rôznych vyučovacích predmetoch možno určiť rôznu úroveň obsahu vzdelávania. Ak žiak vďaka systematickej špeciálnopedagogickej starostlivosti prejaví vyššiu úroveň schopností než pri jeho poslednom diagnostikovaní, postupne mu učiteľ upraví obsah vzdelávania tak, aby naň mohol čím skôr nadviazať vyššou úrovňou obsahu vzdelávania. Naopak, pri nezvládaní úloh, vychádzajúcich z pôvodne nastavenej úrovne obsahu vzdelávania v niektorom predmete, je nevyhnutné prejsť na ich nižšiu úroveň alebo sa vrátiť k upevňovaniu učiva predchádzajúceho ročníka. Môže sa stať, že stav žiaka si bude vyžadovať také tempo práce, ktoré nedovolí v priebehu jedného školského roka splniť ciele vyučovacieho predmetu príslušného ročníka. V tom prípade sa v nasledujúcom ročníku, ak to vyžaduje charakter predmetu pre nadväznosť učiva, začne neprebratým učivom predchádzajúceho ročníka a nie učivom toho ročníka, do ktorého žiak postúpil.

Z uvedeného vyplýva, že žiak s autizmom alebo ďalšou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím môže posledný ročník svojej školskej dochádzky ukončiť aj učivom nižšieho ročníka. Obsah a ciele obsiahnuté v obsahu vzdelávania sa prispôbujú individuálnym osobitostiam každého žiaka. Vyučujúci uplatňuje primeranosť nárokov na základe dispozícií žiaka, ktoré majú vplyv na prognózu jeho vývinu s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života. Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy pre jednotlivé ročníky, ktoré by bolo nutné splniť pre postup do ďalšieho ročníka. Výchova a vzdelávanie žiaka s AU alebo PVP sa uskutočňuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej aj „IVP“), ktorý vypracúva triedny učiteľ v spolupráci s odbornými zamestnancami CPPR.

4.2 Základné údaje o štúdiu

4.2.1 Stupeň vzdelávania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z.z. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

4.2.2 Vzdelávacie oblasti

Obsah vzdelávania pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia (ďalej len „AU alebo PVP s MP/ bez MP“) tvoria vzdelávacie oblasti, ktoré obsahujú jednotlivé vyučovacie predmety. Obsah a ciele jednotlivých vyučovacích predmetov sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam každého žiaka. Obsah vzdelávania sa chápe ako podklad, ktorý má učiteľ tvorivo rozvíjať, rozširovať alebo redukovať, v závislosti od potenciálu a osobnostných vlastností každého žiaka.

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S AUTIZMOM ALEBO ĎALŠÍMI PERVAZÍVNÝMI VÝVINOVÝMI PORUCHAMI S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM A BEZ MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE.

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI A SOCIÁLNYCH ZRUČNOSTÍ ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ A PÍSANIE MATEMATIKA
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	VECNÉ UČENIE FYZIKA CHÉMIA BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VLASTIVEDA DEJEPIS GEOGRAFIA OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA

	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

4.2.3 Dĺžka výchovy a vzdelávania

Vzdelávanie žiaka sa v závislosti od jeho zdravotného stavu môže v základnej škole (ktorá je špeciálnou školou alebo v škole bežného typu) predĺžiť až do konca školského roku, v ktorom žiak dovŕši 18. rok svojho veku (§ 22 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z.). Obsah učiva sa žiakovi, ktorý si vyžaduje predĺženie vzdelávania, patrične upravuje v IVP tak, aby bol primerane rozložený. V pedagogickej dokumentácii sa vyznačuje ten postupový ročník, ktorého obsah vzdelávania žiak v príslušnom školskom roku plní; rok školskej dochádzky sa vyznačí podľa jeho skutočného poradia.

4.2.4 Podmienky prijímania

O prijatí dieťaťa s AU alebo PVP s MP a bez MP na vzdelávanie rozhoduje riaditeľka školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Riaditeľka školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa. Do prípravného, resp. 1. ročníka primárneho vzdelávania sa žiak prijíma po dovŕšení 6. roku. Základná škola pre žiakov s autizmom s MP má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia prípravného ročníka. Základná škola pre žiakov s autizmom bez MP má 4 ročníky, s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

4.2.5 Organizácia výučby (metódy, formy a prístupy uplatňované pri vyučovaní)

Mimoriadny akcent kladieme na metódy a formy, ktoré by mal učiteľ využívať v našich podmienkach. Prostredníctvom moderných vyučovacích prostriedkov maximálne aktivizovať žiakov na vyučovacích hodinách, efektívne využívať ich doterajšiu slovnú zásobu a vedieť ich stimulovať k lepším výkonom. Je potrebné zamerať sa na progresívne interaktívne postupy učenia tak, aby každá vyučovacia hodina bola ozajstným zážitkom, inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si žiak osvojoval poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho postihnutiu. Využívame hlavne tieto osvedčené formy a metódy:

- Motivačné metódy.
- Fixačné metódy.
- Práca vo dvojiciach, skupinová práca.

- Projektové vyučovanie.
- Didaktické hry, hry zamerané na tvorivosť.
- Učenie prostredníctvom IKT.
- Demonštračné metódy .
- Slovné úlohy.
- Zážitkové učenie, dramatizácia.
- Praktické aktivity a samostatná činnosť.

Pre naplnenie cieľov školy budeme využívať nasledovné formy:

- vyučovacia hodina / vyučovací blok,
- vyučovacia hodina na školskom pozemku ,
- vyučovacia hodina v cvičnej kuchynke,
- individuálne vyučovanie skupinové vyučovanie,
- integrované vyučovanie – blokové vyučovanie,
- exkurzia, výlet, vychádzka,
- návšteva výstavy, koncertu, galérie, či inej inštitúcie,
- záujmová činnosť.

Formy výchovy a vzdelávania určujú organizačné usporiadanie podmienok a priebehu vyučovacieho procesu.

Vo výchovno-vyučovacom procese využívame osvedčené aj inovatívne formy práce:

- individuálne,
- program Teach,
- terapie – felinoterapia, hipoterapia , snoezelen, nácvik komunikačných zručností , vibroakustické misky
- formy zážitkového učenia,
- tvorivá dramatika,
- blokové ,

- skupinové,
- manipulačné hry,
- hry s obrázkovými kartami,
- využívanie IKT, tabletov,
- diferencované,
- tematické vyučovanie,
- vyučovacie hodiny v triede,
- na školskom pozemku,
- v cvičnej kuchynke,
- besedy,
- tvorivé dielne,
- vychádzky,
- exkurzie.

4.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

BOZP je dôležitou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorej venujeme sústavne vysokú pozornosť. Všetci pedagogickí aj nepedagogickí zamestnanci školy pravidelne absolvujú školenie BOZP a PO, pravidelné preškolenie s preverením vedomostí sa uskutočňuje každé dva roky.

Novoprijatí zamestnanci absolvujú školenie hneď pri nástupe do zamestnania. Školenia zabezpečuje odborný pracovník z danej oblasti. Žiaci sú každoročne na prvých triednických hodinách poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a oboznámení so školským poriadkom. Zvlášť je kladený dôraz na poučenie o BOZP na hodinách predmetov vyžadujúcich zvýšenú pozornosť pracovné vyučovanie, telesná a športová výchova, fyzika, chémia, remeselná výchova. Vyučujúci sú povinní oboznámiť žiakov s pravidlami správania sa pred každým opustením areálu školy - vychádzky, exkurzie, výlety, športové, kultúrne a iné akcie. Aktivity so žiakmi mimo budovy školy sa uskutočňujú s písomným informovaným súhlasom zákonných zástupcov. Povinnosti žiakov vzťahujúce sa k bezpečnosti sú zapracované aj vo vnútornom poriadku školy. Rodičia sú s BOZP a školským poriadkom oboznámení na zasadnutiach rady rodičov a písomne formou informovaného súhlasu.

Škola dbá na zdravé prostredie tried a učební, označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, vybavenosť lekárníček, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu, dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou. Škola má vypracovaný plán revízií, podľa ktorého sa pravidelne uskutočňujú všetky revízie a neodkladne sa odstraňujú prípadné zistené nedostatky.

Štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa je daná vekom a individuálnymi osobitosťami žiakov. V prípravnom až piatom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín. V šiestom až deviatom najviac šesť vyučovacích hodín. Vyučovacia hodina je skrátaná na 40 minút.

4.4 Hlavné úlohy na školský rok 2022/2023

Organizácia školského roka

- Školský rok sa začína 1. septembra 2022. Školské vyučovanie sa začína 5. septembra 2022 (pondelok). Školské vyučovanie v prvom polroku školského roka sa končí 31. januára 2023 (utorok).
- Školské vyučovanie v druhom polroku sa začína 1. februára 2023 (streda) a končí sa 30. júna 2023 (piatok).
- Termíny školských prázdnin v školskom roku 2022/2023 sú uvedené v tabuľke.

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2022/2023

Príloha 1

Prázdniny	Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách	
jesenné	27. október 2022 (štvrtok)	28. október – 31. október 2022	2. november 2022 (streda)	
vianočné	22. december 2022 (štvrtok)	23. december 2022 – 5. január 2023	9. január 2023 (pondelok)	
polročné	2. február 2023 (štvrtok)	3. február 2023 (piatok)	6. február 2023 (pondelok)	
jarné	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	17. február 2023 (piatok)	20. február – 24. február 2023	27. február 2023 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	24. február 2023 (piatok)	27. február – 3. marec 2023	6. marec 2023 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	3. marec 2023 (piatok)	6. marec – 10. marec 2023	13. marec 2023 (pondelok)
veľkonočné	5. apríl 2023 (streda)	6. apríl – 11. apríl 2023	12. apríl 2023 (streda)	
letné	30. jún 2023 (piatok)	1. júl – 31. august 2023	4. september 2023 (pondelok)	

Režim dňa

ČAS	ČINNOSTI
7,00-8,00	Otvorenie školy, príchod detí, privítanie. Ranný kruh – navrhovanie aktivít. Hry a hrové činnosti v triedach.
8,00-8,10	Príprava učebných pomôcok, adaptácia žiakov.
8,10-11,10	Edukačné aktivity I. stupeň
8,10- 12,30	Edukačné aktivity II. stupeň
11,10-12,00	Obed detí.
12,00-15,30	Relaxačné aktivity s deťmi a pobyt detí v ŠKD - hry a hrové činnosti, individuálne a skupinové - pobyt v exteriéri a interiéri - terapeutické aktivity

5 Učebný plán

5.1 Rámcové učebné plány

A) Rámcový učebný plán pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím s vyučovacím jazykom slovenským pre primárne vzdelávanie.

Primárne vzdelávanie / Ročník												
Prípravný		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu	
Vzdelávací oblasť	Vyučovacia predmet	2	2	2	2	2	5	5	5	5	5	35
		8	7	8	8	7	4	4	2	2	2	52
		1	1	1	1	1						5
		3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	38
			1	1	1							
Matematika a práca s informáciami	Matematika											
	Informatika							1	1	1	3	
Človek a príroda	Vecné učenie											
	Fyzika											
	Chémia											
	Biológia											

Človek a spoločnosť	Vlastiveda					2	3	3				8
	Dejepis								1	1	1	3
	Geografia								1	1	1	3
	Občianska náuka								1	1	1	3
Človek a hodnoty	Etická výchova						1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Zdravie a pohybová výchova	telesná a športová výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10

Základ	19	2	2	2	2	2	2	2	2	2	224
Voliteľné hodiny	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19
Spolu	20	22	24	24	24	25	25	26	26	27	243

B) Rámcový učebný plán pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským pre primárne vzdelávanie.

Poskytnutý stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Dĺžka a forma vzdelávania	Prípravný ročník , 1.-4. ročník, denné štúdium

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Ročník										ŠkVP spolu	ŠtVP spolu
		P.	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	2	8	6	6	6	5	4	4	5	5	51	51
	Cudzí jazyk				3	3	3	3	3	3	3	21	21
	Rozvíjanie komunikačných schopností a soc. zručností												
	Rozvíjanie graf. zručností a písanie	1	1	1	1	1						5	5
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda		0,5	1	1	1						3,5	3,5
	Vlastiveda			1	1	1						3	3
Človek a príroda	Fyzika							1	1	2	1	5	5
	Chémia							0,5	1	1	2	4,5	4,5
	Biológia						1	1	1,5	1	1	5,5	5,5
Človek a spoločnosť	Dejepis						1	1	1	1	2	6	6
	Geografia						1	1	1	1	1	5	5
	Občianska náuka						1	1	1	0,5	0,5	4	4
Človek a hodnoty	Etická/náboženská vých.		0,5	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	7,5	7,5
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	4	4	3	3	3,5	4	3,5	4	4	36	36
	Informatika						0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5	2,5
	Inform. výchova			1	1	1						3	3
Človek a svet pr.	Pracovné vyuč.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10
	Svet práce								0,5	0,5		1	1
Umenie a	Výtvarná vých.	1	1	1	1	1	1	1	1			8	8

kultúra	Hudobná vých.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8	8
	Vých. umením									1	0,5	1,5	1,5
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	20
Spolu povinná													20
časť		18	21	22	24	24	24	24	25	25	25		232
ŠKVP													
Voliteľné hodiny		2	1	1	2	3	5	5	5	5	5		30
SPOLU	Povinná účasť + voliteľné hodiny	20	22	23	25	26	27	29	30	30	30		262

Poznámky

1. Vyučovacia hodina má 30 minút v tomto rozdelení učebného plánu. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže učiteľ uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy po prerokovaní v Pedagogickej rade.

2. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.

3. V rámci výučby je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom logopéda, školského psychológa, fyzioterapeuta s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia.

4. Predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.

5. Predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

6. Pri vyučovaní predmetu informatika sedí pri jednom počítači jeden žiak.

7. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu.

Voliteľné (disponibilné) hodiny využívame na predmet Výtvarná výchova a pre žiakov 3. ročníka bez MP predmet Finančná gramotnosť.

5.2 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

5.3 Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové tematiky uplatňujeme ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti a

neformálnej realizácie témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Na úrovni primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza

Štátny vzdelávací program obsahuje tieto prierezové témy:

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Na úrovni primárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program aj túto prierezovú tému:

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ LUDOVÁ KULTÚRA

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy. Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy. Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na škole zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,

- uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne ich rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné, aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmýšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľovanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok). Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale je dôležité, aby si učiteľ uvedomil, že na dosiahnutie cieľov tejto prierezovej tematiky je nutné vymedziť priestor aj v náukových predmetoch. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Environmentálna výchova

Táto prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou,

pracovným vyučovaním. Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode. Environmentálna výchova pre nižšie sekundárne vzdelávanie

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu:

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej a regionálnej úrovni;
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;
- vedieť hodnotiť objektívnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu.

Mediálna výchova pre primárne vzdelávanie

Jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich hodnoty, postoje a správanie jedinca sú médiá. Osvojenie schopnosti kompetentného zaobchádzania s médiami je cieľom mediálnej výchovy ako prierezovej témy. Cieľom prierezovej tematiky je, aby žiaci:

- lepšie porozumeli pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali,
- dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesionálny rast,
- dokázali si uvedomiť negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Mediálna výchova pre nižšie sekundárne vzdelávanie Cieľom prierezovej tematiky je:

- viesť žiakov k uplatňovaniu stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú,
- viesť žiakov k vytváraniu si vlastného názoru na médiá na základe prijímaných informácií, - viesť žiakov kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť.

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr.

Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenal len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie. Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne

kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Prvky multikultúrnej výchovy možno v obsahovej a metodologickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať v spoločenskovedných predmetov aj v prírodovedných predmetoch, či pri výučbe materinského jazyka.

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa realizuje prostredníctvom učebných predmetov Školského vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier a účelových cvičení. Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie. Snahou je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Prierezová téma je predovšetkým orientovaná na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov by sa mal formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách. Prierezovú tému naplňa obsah:

- riešenie mimoriadnych situácií
- civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti, pri prezentácii svojej školy. Hlavným cieľom pre nižšie sekundárne vzdelávanie je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod. Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Nakoľko sa vláda Slovenskej republiky zaviazala realizovať Odporúčania na ochranu tradičnej kultúry a folklóru a Generálnou konferenciou UNESCO bol schválený: Dohovor o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva ako aj Dohovor o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, začlenili sme uvedenú prierezovú tému nenásilnou formou vo vyučovaní do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, exkurzií a pod. Vhodnými sa javia najmä predmety výtvarná, hudobná výchova, pracovné vyučovanie, vecné učenie a vlastiveda.

5.4 Školský vzdelávací program

Školský vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia je vypracovaný na základe vzdelávacieho programu, ktorý je súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie, vydaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Školský vzdelávací program sa považuje za základný dokument školy, podľa ktorého sa uskutočňuje edukácia. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom

pláne s využitím všetkých voliteľných hodín. Na vypracovaní školského vzdelávacieho programu sa podieľajú pedagogickí zamestnanci školy. Školský vzdelávací program vydáva riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy. Obsah a ciele jednotlivých vyučovacích predmetov sú prispôsobované individuálnym osobitostiam každého žiaka. Obsah predmetu tvorí podklad, ktorý učiteľ tvorivo rozvíja, rozširuje alebo redukuje, v závislosti od potenciálu a osobnostných vlastností každého žiaka. Žiaci s AU alebo PVP s MP sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Pri tvorbe IVP vychádza učiteľ z obsahu štátneho vzdelávacieho programu a školského vzdelávacieho programu s prihliadnutím na individuálne osobitosti každého žiaka. Do IVP pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa snažíme zapracovať aj aktuálne prierezové témy, ktorým je venovaná zvýšená pozornosť aj v pedagogicko-organizačných pokynoch. Vychádzame z konkrétneho obsahu vzdelávania v jednotlivých predmetoch v ŠVP a ŠkVP.

5.5 Učebné osnovy

Tvorí vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

Obsahujú:

1. Charakteristiku predmetu
2. Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti, vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí
3. Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah
4. Požiadavky na výstup
5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania
6. Učebné zdroje
7. Hodnotenie predmetu.